

Εἴ τις τῶν ἱερωμένων εὐρεθείη χρήματα ἐπὶ τόκῳ δανείζων, ἀσυγγνώστως καθαιρεθήσεται ...

Εἴ τις ἀθέμιτον καὶ παράνομον γάμον καὶ κεκωλυμένον τοῖς νόμοις ποιήσῃ, ὁ μὲν εὐλογήσας καὶ ἐνδώσας καθαιρεθήσεται, οἱ δὲ εὐλογηθέντες ἀφορισθήσονται ὁμοίως καὶ περὶ τετραγάμων καὶ μοιχοζευκτῶν ἀποφαινόμεθα.

Τὸν ὅμοιον τρόπον ἔσται ἀφωρισμένος ὁ δόλον καὶ καταδοσίαν ποιήσων κατὰ τινος ἢ τὰς λεγομένας φαρμακείας ἢ γοητείας· καὶ ὁ ψευδομαρτυρήσων καὶ εἴ τις τῶν χριστιανῶν λαμβάνει γυναῖκα ἐνδόσει καὶ εὐλογία τῆς ἐκκλησίας, διαζεύγνυται δὲ οὐ νόμῳ τῆς ἐκκλησίας καὶ κρίσει, τοῦτον ἀφορίζεσθαι προστάττομεν. Καὶ ὅστις τὴν διευλύτωση τῆς αὐτοῦ προικὸς οὐ μετὰ τῆς ἐκκλησίας ποιεῖ, ἀλλὰ δι' ἄλλου τινὸς καὶ τρόπου καὶ κρίσεως, καὶ τοῦτον ὑπὸ τὸ αὐτὸ ἐπιτίμιον καθυποβάλλεσθαι ...».

22α

1478. Διαθήκη. Κύπρος.

Ἰ. Σακκελίωv, «Κυπριακὴ διαθήκη τῆς ΙΕ' ἑκατονταετηρίδος», *Παρνασσός* 11 (1887), σ. 260-262.

22β

1478-1704. Ἰδιωτικὰ δικαιοπρακτικὰ ἐγγράφα. Ι. Μ. Βαζελώνος (Πόντος).

Τ. Ouspensky V. Bénéchévitch, *Actes de Vazelon. Manuscrits pour servir à l'histoire de la propriété rurale et monastique à Byzance aux XIII-XV siècles*, Leningrad 1927, σ. 3 αρ. 7, σ. 115 αρ. 162-165, σ. 116 αρ. 166, σ. 121 αρ. 181, σ. 123 αρ. 186-187, σ. 124 αρ. 188-190.

23

1479-1515. Νοταριακές πράξεις Θεόδωρου Βρανιανίτη, δημοσίου νοταρίου Κερκύρας.

Σ. Καρύδης (ἐκδ.), *Θεόδωρον Βρανιανίτη, δημοσίου νοταρίου πόλεως καὶ νήσου Κερκύρας. Οἱ σωζόμενες πράξεις (1479-1516)*, Ἀθήνα 2001, σ. 1-89 αρ. 1-58, σ. 96-111 αρ. 64-79.

«ΗΜΙΣΟΦΥΤΕΥΣΙΑ»

1479, Ιούλιος

«... ὁ εὐλαβέστατος μισέρ πρε Πιερος Λάντζης καθολικὸς βικάριος τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Κορυφῶν ἐκουσία αὐτοῦ βουλῇ καὶ θελήσει παρὼν σωματικῶς ὁμολογήσεν καὶ εἶπεν ὅτι ἔδωκεν καὶ ἐπαράδωκεν πρὸς τὸν παροντα Μάρκον Φαρακλὸν κατοικὸν Κορυφῶν εἰς ὄνομα ἡμισοφυτευσίας κατὰ τὴν αὐτοῦ αἴτησιν καὶ παράκλησιν χοράφιον συλογκὸν ἀχρὶς μοδίων δυο

πλαιων ἢ ὀλιγότερον ... ἵνα ὁ εἰρημένος Μαρκος καὶ οἱ κληρονόμοι καὶ διακδόχοι αὐτοῦ ὀφίλουν ἐξ οἰκίων αὐτῶν κόπων μόχθων καὶ ἐξόδου καλλιεργήσει τὸ ρηθὲν ὅλλον χοραφίον καὶ φιτεῦσαι αὐτὸ κλήματα καὶ ἕτερα δένδρη κάρπιμα καὶ ἄκαρπα καὶ ποιήσει αὐτὸ ἀμπελίον οἰκουμενον πληρέστατον κλημάτων ἀπὸ τὴν σημερον καὶ ἕως χρόνους πέντε ἐρχομένους τελείους κατὰ τὴν τοπικὴν συνηθειαν καὶ ὀφίλει ἔχειν καὶ αἰεὶ νέμεσθαι ὁ ρηθεὶς Μαρκος μετὰ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων αὐτοῦ ἀπὸ ἀμπελίον καὶ ἐλαϊκὰ καὶ ἕτερα μέρη τρία διὰ τὸν κοπον αὐτῶν καὶ ποιῆν ἥτοι δᾶν θελοῖεν καὶ βούλλοιντο πωλὴν δωρεῖσθω ἀνταλλάττην προῖξιν δίδωναι καὶ τὰ ἐξῆς μέρος τεταρτον οφίλην ἔχειν καὶ αἰεὶ νέμεται ἡ ἀγνωτάτη μεγάλη ἐκκλησία ...».

ΣΥΜΒΑΣΗ ΙΕΡΟΥΡΓΙΑΣ

1479, 1 Αυγούστου

«... εἶπαν ὅτι προεσυμφωνήσαν καὶ ἐπροησυμβιβάσθησαν ἄμφωθεν τὰ εἰρημένα δύο μέρη καὶ ἐπαρέδωσαν πρὸς τὸν εἰρημένον ἱερέαν κυρ Θεοδώρον Γρέκον τὰς δύο σεβασμίας μονας ... τοῦ ἱερουργῆν καὶ ψάλλειν αὐτὰς εἰς δοξάν καὶ ὕμνον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθοῦς καὶ τῶν ἁγίων μαρτυρῶν καὶ εἰς μνημόσυνον τῶν μακαρίων κτητόρων ... καὶ ἕως χρόνους πεντε ἐρχομένους τελείους καθὼς διαλαμβάνει τὸ ἔγγραφον αὐτῶν ὅπερ ἐποίησαν ὁμοθυμαδὸν τὰ εἰρημένα δύο μέρη παραδόντες δὲ τὰς αὐτῶν δύο ἐκκλησίας πρὸς τὸν ρηθέντα ἱερέαν σύντα μὲ τὰ παντοῦ αὐτῶν πράγματα του κρατὴν καὶ λατρεῦν αὐτὰ εἰς αὔξησιν καὶ οὐχὶ εἰς ἐλλάττωσιν ὡς καλὰς ἐκκλησίας καὶ ἀν εἶναι καὶ βιβλία καταλημένα ὁ ρηθεὶς ἱερέας ὑπόσχεται του σκεπάζειν καὶ ἐνθάρσει αὐτὰ με τοιαύτην συμφωνίαν καὶ τροπον ὅτι ὁ ρηθεὶς ἱερέας ὑπόσχεται τὰ ὀφίλει τιμᾶν τοὺς εἰρημένους ἐκτεταρωτοὺς καὶ ἀδελφοὺς καὶ αὐτὸς ὁμοίως νὰ ἔχει τιμᾶν ἀπ' αὐτοὺς συμφωνήσαν μετ' αὐτῶν ὅτι εἰς ὅλα τὰ πράγματα τῶν εἰρημένων ἐκκλησιῶν νὰ ἵναι πρῶτισται οἱ ἀνωθεν γεγραμμένοι κτήτορες καὶ ἀδελφοὶ καθὼς θέλει δώσει καὶ ἑτέροις καὶ νὰ ἵναι παντοτε ἐρωτιμένοι ...»

ΑΝΤΙΣΤΡΕΨΗ

1479, 26 Σεπτεμβρίου

«Ἡ ἡμερὰ κς' τοῦ ἄνωθεν. κυρ Θεοδώρα συμβία τοῦ Ἀρσενίου Δαβενέζια παροῦσα σωματικῶς ὁμολόγησεν καὶ εἶπεν ὅτι εἶχεν καὶ σωματικῶς ἐπαραλαβὲν ἀπὸ τὸν παρόντα μαῖστρο Ἡλίαν Γαμβράν δουκάτα χρυσὰ ζ' ἡγουν δουκάτα ἕξ ὑπόσχεται δὲ αὐτῇ ἡ ἄνωθεν κυρ Θεοδώρα νὰ δώσει καὶ πληρώσει ταυτὰ τὰ εἰρημένα δουκάτα ἕξ πρὸς τὸν εἰρημένον μαῖστρο Ἡλίαν ἀπὸ τὴν σημερον ἕως χρόνους δ' ἐρχομένους τελείους. διὰ δὲ σιγουρωτητα καὶ πληροφορίαν τοῦ εἰρημένου μαῖστρο Ἡλίου ἡ ρηθεῖσα Θεοδώρα ὁμπλιγένη πρὸς αὐτὸν τὰ δύο μέρη τοῦ ἀμπελίου αὐτῆς ὅπερ ἐπώλησεν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς πρὸς τὴν συμβίαν τοῦ ποτὲ Νικολάου τοῦ Ἀλβανήτη ὁποῖον ἐκοντραδίκευσεν ἡ ρηθεῖσα κυρ Θεοδώρα εἰς τας στρίδας με τοιουτον τροπον ὅτι ὁ ρηθεὶς μαῖστρο Ἡλίας νὰ λαμβάνει καὶ χαίρεται τὸν καρπὸν τοῦ εἰρημένου ἀμπελίου καὶ ἐλαιῶν εἰς ὅσον καιρὸν θέλει χαίρεται καὶ ἡ ρηθεῖσα Θεοδώρα τὰ εἰρημένα δουκάτα ἡγουν τὰ δυο μερικὰ νὰ ἔχει ὁ ρηθεὶς μαῖστρο Ἡλίας ... τὸ δὲ ἕτερον τριτον μέρος ... ἡ ρηθεῖσα Θεοδώρα ἐκ τὸ ρηθὲν ἀμπελίον ὅπ... ποιῶντας ὁ καθείς ... το ἀναλογον καὶ ἀν πολλακίς ... δώσει καὶ πληρώσει τα ... πρὸς τὸν εἰρημένον μαῖστρο Ἡλίαν ... νὰ ὀφίλει ... τὸ ρηθὲν ἀμπελίον νὰ μενεῖ ... τὸ ρηθὲν ἀμπελίον ...».

ΚΑΝΙΣΚ(Χ)Ι(ΟΝ)

1504, 9 Απριλίου

«... ὁ ῥηθείς εὐγενῆς Βενετιῶν μισέρ Μιχαήλ Τρός παροῦνος Κορυφῶν παρῶν σωματικῶς καί ἐκουσία αὐτοῦ τήν βουλῇ καί θελήσει ὁμολόγησεν καί εἶπεν ὅτι ἔδωσεν καί σωματικῶς ἐπαρέδωσεν εἰς ὄνομα κανύσχυ πρὸς τόν παρόντα Καλο Ἰωάννη Ραφομανύκη κάτοικον Κορυφῶν καί Δημήτρη Μερκούρη ἀπὸ χωρίον τῆς Κληματίας ἑξαδέλφους δι' αὐτῶν δέ καί πρὸς τοὺς αὐτῶν κληρονόμους καί διαδόχους ἀπὸ τήν σήμερον καί εἰς τόν αἰῶνα τόν ἅπαντα τινά τόπον λόγγον γῆν μοδίων δύο διακείμενον εἰς τήν περιοχὴν χωρίου τῆς Κληματίας πλησίον ἀμπελίου Ἰωάννη Βασιλάκη καί ἑτέρου τόπου τῆς εἰρημένης μπαρουνίας ὅπως ὁ ῥηθείς Ἰωάννης ὁ Ραφομανύκης καί Δημήτρης ὁ Μερκούρης καί οἱ κληρονομοδιαδόχοι αὐτῶν ὀφείλουν ἔχειν τόν αὐτόν εἰρημένον τόπον γῆν μοδίων δύο ὡς ἄνωθεν τοῦ κρατοῦν καί καλιεργοῦν καί ἀεὶ νέμονται καί ποιοῦν ὡς θέλουν καί βούλονται μέ τά τοιαύτης συμφωνίας καί τρόπου ὅτι αὐτοὶ οἱ ῥηθέντες Ἰωάννης καί Δημήτρης καί οἱ κληρονομοδιαδόχοι αὐτῶν νά ὀφείλουν νά δίδουν καί νά πληροῦν τό κατ' ἔτος ἀνύστερρύτως καί ἀδιαλείπτως πρὸς τήν εἰρημένην μπαρουνίαν διὰ κανύσχυ καί εἰς ὄνομα κανυσχίου διὰ τόν αὐτόν εἰρημένον τόπον γῆν μοδίων δύο ὡς ἄνωθεν συτάρν δεκάλυτρα δύο ἔτι δέ νά ὀφείλῃ νά πληρώνη καί τό γήμουρον, ἡγουν τό δέκατον τόν καθ' ἓν χρόνον πῶσον ἔαν τό φυτεύσῃ κλήματα, ὅσον ἀπὸ ἧτι ἕτερον σπείρουν καί φυτεύσουν παραδίδοντας αὐτόν κατὰ τήν συνήθειαν ἀφ' οὗ καί εἰς νομήν τοὺς ἔθεσεν διὰ κονδυλίου ὡς τὸ συνήθες Κορυφῶν ...».

24

1487-1635. Νοταριακές πράξεις. Χανδακας.

Γεωργία - Παναγιώτα Λιμνίου, «Ἡ δίκαιη διαίτησις στο κρητικό δίκαιο», *Τάλως* 8 (2000), σ. 115 αρ. 1, σ. 120-121 αρ. 7, σ. 123-124 αρ. 9.

25

1488-1489. Νοταριακές πράξεις. Κέρκυρα.

Δ. Καρύδης, «Νοταριακές πράξεις Κορυφῶν (1488-1489)», *Περὶ Ἱστορίας* 3 (2001), σ. 79-93, αρ. 1-12.

25α

1490-1496. Σουλτανικοί ορισμοί. Κωνσταντινούπολη

Σ. Λάμπρος, «Ἑλληνικά δημόσια γράμματα τοῦ σουλτάνου Βαγιαζήτ Β'», *Νέος Ἑλληνομνήμων* 5 (1908), σ. 160-166, αρ. 1-5.

25β

1490-1724. Διοικητικά έγγραφα. Κωνσταντινούπολη, Νάξος.

